

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod o Gabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad y cyfarfod:	13 HYDREF 2020
Aelod Cabinet:	Cynghorydd Gareth Wyn Griffith
Swyddog cyswllt:	Dafydd Wyn Williams – Pennaeth Adran Amgylchedd
Rhif Cyswllt:	32371
Pwnc:	Diweddariad – Cod Gwirfoddol ar gyfer rheolaeth o arwyddion ar osod ym Mangor

Y PENDERFYNIAD A GEISIR

Fod y Cabinet yn derbyn y wybodaeth yn yr adroddiad sydd yn cadarnhau canlyniad y gwaith monitro a llwyddiant y Cod Gwirfoddol ar gyfer rheolaeth arwyddion ar osod ym Mangor, a fabwysiadwyd gan y Cabinet ar y 16 o Hydref 2018.

RHESYMAU DROS YR ANGEN AM BENDERFYNIAD

Yn unol â phenderfyniad y Cabinet ar y 16 o Hydref 2018 i adrodd yn ôl iddynt yn dilyn y gwaith monitro.

CYFLWYNIAD AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

1. CEFNDIR

- 1.1 Yn eu cyfarfod ar y 16eg o Hydref, 2018 bu i'r Cabinet fabwysiadu'r Cod Gwirfoddol ar gyfer rheolaeth arwyddion ar osod ym Mangor gan ddirprwyo'r hawl i'r Uwch Reolwr Gwasanaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd (bellach Pennaeth Cynorthwyol Adran Amgylchedd) i roi trefniadau yn eu lle ar gyfer gweithredu'r Cod Gwirfoddol.
- 1.2 Fel rhan o'r penderfyniad yma roedd gofyn bod llwyddiant y Cod Gwirfoddol yn cael ei fonitro a'i asesu cyn diwedd Mawrth 2020 a'r casgliadau'n cael eu hadrodd yn ôl i'r Cabinet cyn Medi 2020. Oherwydd y sefyllfa gyda Covid 19 mae'r amserlen hon wedi llithro fymryn.

- 1.3 Mae copi o'r Cod Gwirfoddol wedi ei atodi i'r adroddiad **[Atodiad 1]** ac mae'r holl wybodaeth gefndir i'w weld yn Eitem 7 ar y linc canlynol:

<https://democratiaeth.gwynedd.llyw.cymru/ieListDocuments.aspx?CId=133&MId=2431&Ver=4&LLL=1>

- 1.4 Yn fras, roedd y gwaith hwn yn deillio o bryderon oedd wedi cael eu lleisio gan yr Aelod Cynulliad, Aelodau Lleol Cyngor Gwynedd, Cyngor Dinas Bangor, Y Brifysgol (gan gynnwys Undeb y Myfyrwyr, Student Pad a BUSG) a'r Heddlu ynglŷn â'r nifer o arwyddion 'Ar Osod' oedd ar dai amlfeddiannaeth (HMO's) sydd yn bennaf, ond nid yn angenrheidiol, yn dai ar gyfer darparu llety i fyfyrwyr. Roedd y pryderon yn ymwneud gyda'r effaith weledol negyddol ddifrifol ar ardaloedd penodol a hefyd yr effaith negyddol mae hyn yn ei gael ar ddelwedd y Ddinas a'r Brifysgol fel le i fyw, gweithio ac astudio.
- 1.5 Fel rhan o'r broses i geisio cael datrysiaid bu i'r Cyngor gysylltu â chyfarfod gyda amryw asiantaethau gosod sydd yn gweithredu ym Mangor, er mwyn egluro pryderon a chynnal trafodaethau ac o ganlyniad bu i God Gwirfoddol Drafft gael ei baratoi er mwyn ymgynghori arno. Roedd yr ymateb yn hynod gadarnhaol ac roedd nifer o asiantwyr wedi cael gwared ar ei arwyddion nhw cyn hyd yn oed mabwysiadu'r Cod Gwirfoddol yn ffurfiol.
- 1.6 Fel rhan o'r adroddiad a gyflwynwyd i'r Cabinet ar y 16eg o Hydref, 2018 nodwyd:

'O safbwynt y prif strydoedd ble roedd crynhoad o arwyddion yn flaenorol, sef Ffordd y Coleg, Ffordd Caernarfon a Ffordd Deiniol gwelwyd nad oedd yr un arwydd wedi ei osod. Yn Lôn y Gogarth ble roedd 29 arwydd yn Chwefror 2018 gwelwyd mai ond 1 arwydd yr un gan 3 gwmni unigol oedd i'w gweld a bod hyn yn cyd-fynd gyda gofynion y Cod. Yr unig ardal ble gwelir arwyddion yn parhau i gael eu gosod y ar Ffordd Farrar ac mae'n ymddangos fod y rheiny yn cael eu harddangos gan un cwmni'.

2. DIWEDDARIAD

- 2.1 Yn dilyn mabwysiadu'r Cod Gwirfoddol yn Hydref 2018 fe gadarnhawyd hyn gyda'r rhan-ddeiliaid perthnasol gyda'r disgwyliad o gydymffurfiaeth lawn erbyn diwedd Mawrth 2019.
- 2.2 Yn y cychwyn, bu i'r Gwasanaeth Cynllunio dderbyn nifer isel o ymholiadau am sut i weithredu'r Cod Gwirfoddol ond yn dilyn hyn, ac os nad oeddent wedi gwneud yn barod, bu i'r mwyafrif helaeth o asiantwyr weithredu yn unol gyda gofynion y Cod Gwirfoddol. Roedd hyn wedyn yn galluogi'r Gwasanaeth Cynllunio i dargedu'r cwmni(au) nad oedd yn cydymffurfio gyda gofynion y Cod Gwirfoddol. Gwnaeth y sefyllfa wedyn wella yn sylweddol yn sgil y gwaith targedu.

2.3 O fonitro'r sefyllfa yn rheolaidd, derbyn adborth positif ac o adolygu'r sefyllfa yn ffurfiol yn ystod Haf 2020 (drwy ymweld â'r strydoedd sy'n destun y Cod Gwirfoddol) mae'n amlwg fod:

- Mabwysiadu'r Cod Gwirfoddol wedi bod yn llwyddiannus iawn. Yn **Atodiad 2** ceir lluniau diweddar o'r strydoedd oedd ymysg y rhai gwaethaf sef Ffordd y Coleg, Caellepa, Stryd Fictoria, Ffordd Deiniol a Lon y Gogarth fel enghraifft.
- Nifer isel o arwyddion o fath a ganiateir gan y Cod Gwirfoddol sydd wedi cael eu gosod.
- Mwyafrif o asiantwyr wedi peidio gosod unrhyw arwydd 'Ar Osod' er bod y Cod Gwirfoddol yn caniatáu un arwydd o faint a math sbesiffig wedi ei osod yn llyfn ar flaen yr eiddo.
- Rhai asiantwyr wedi gosod arwyddion llai o faint (o faint plac sy'n arddangos rhif tŷ) sydd yn cael hyd yn oed llai o effaith weledol na'r rhai a ganiateir gan y Cod Gwirfoddol.
- Rhai arwyddion (ond yn nifer isel iawn) wedi eu gosod yn ddiweddar gan gwmnïau neu landlord preifat newydd nad oedd yn rhan o'r trafodaethau am y Cod Gwirfoddol. Felly mae angen cysylltu gyda nhw i egluro'r sefyllfa a'u gwybyddu o'r Cod Gwirfoddol er mwyn sicrhau fod ei lwyddiant yn parhau.

UNRHYW YMGYNGHORIAD A GYNHALIWYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

Roedd y camau ymgynghori wedi digwydd cyn cyflwyno'r Cod Gwirfoddol i'r Cabinet am gymeradwyaeth yn Hydref 2018 ac nid oes ymgynghori pellach wedi digwydd fel rhan o broses monitro llwyddiant y Cod Gwirfoddol.

CAMAU NESAF AC AMSERLEN

Cysylltu gyda landlordiaid ac asiantwyr newydd i'w gwybyddu am y Cod Gwirfoddol a pharhau i fonitro a sicrhau cydymffurfiaeth gyda'r Cod Gwirfoddol ar gyfer rheolaeth o arwyddion ar osod ym Mangor.

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Y Swyddog Monitro:

Mae'r adroddiad yn tanlinellu buddion cyd-weithio a threfniadau gwirfoddol fel opsiwn amgen a modd o osgoi'r angen am weithredu ffurfiol.

Y Pennaeth Cyllid:

Deallaf gofynnir i'r Cabinet dderbyn canlyniad y gwaith monitro er gwybodaeth. Felly, does gen i ddim i'w ychwanegu at yr adroddiad o safbwynt priodoldeb ariannol.

Atodiadau

ATODIAD 1 Cod Gwirfoddol
ATODIAD 2 Lluniau Strydoedd